

การศึกษาความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบ

การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ

A STUDY OF MATHAYOM SUKSA IV STUDENTS' READING, ANALYTICAL THINKING AND WRITING ENGLISH ABILITIES THROUGH THE INSTRUCTIONAL METHOD BASED ON AUTONOMOUS LEARNER MODEL

ผู้วิจัย

จินตนา นักบุญ¹

Jintana Nakboon

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 46 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้แผนการทดลองแบบ One Group Pretest-Posttest Design กลุ่มตัวอย่างได้รับการสอนรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย แผนการสอนจำนวน 6 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 20 ข้อ แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ 1 หัวข้อเรื่อง สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ t-test for dependent samples

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ มีความสามารถ

ทั้งในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียนภาษาอังกฤษ การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the Matthayomsuksa 4 students' Reading comprehension, analytical thinking and writing English abilities before and after the treatment based on Autonomous Learner Model.

The sample selected by purposive sampling consisted of 46 Matthayomsuksa 4/5 students in Srinakharinwirot University, Prasarnmit Demonstration School (Secondary), during 1st semester of 2011 academic year. The one group pretest-posttest design was used in the experiment. The sample was taught for 6 weeks. The instruments used in this study were 6 lesson plans, 20 questions in reading comprehension , 20 questions in analytical thinking and an essay

¹อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

were given to the sample before and after the treatment. The data were statistically analyzed by t-test for dependent samples.

After the experiment, the results of the English reading comprehension test, the analytical thinking test and the essay writing test of the sample group taught through Autonomous Learner Model were all improved and significantly different at the 0.01 level.

Keywords : Autonomous learner model

บทนำ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจำเป็นต้องใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่านและเขียนผสมผสานกันไปในบริบทต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อมูล เรื่องราว หรือข่าวสารที่ได้รับ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดไปยังบุคคลอื่นได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาส สถานการณ์ ภาวะทะเลาะ ตลอดจนวัฒนธรรมที่เจ้าของภาษาใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ทักษะการอ่านและการเขียนถือว่ามี ความสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารทางภาษา เนื่องจากข้อมูลข่าวสารจากอดีตจนถึงปัจจุบันล้วนได้รับการถ่ายทอดและบันทึกในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ เอกสาร ตำรา ประกาศ จดหมาย ข้อความทาง อินเทอร์เน็ต เป็นต้น การฝึกอ่านอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จะทำให้การเขียนพัฒนาขึ้นเช่นกัน เนื่องจากการอ่านทำให้ผู้อ่านได้รับประสบการณ์จากข้อมูลที่อ่าน หากมีประสบการณ์ในการอ่านมาก ก็จะสามารถเรียนรู้รูปแบบวิธีเขียน แนวคิดในการสื่อสารของผู้เขียน เข้าใจคำศัพท์ สำนวน โครงสร้างประโยค ไวยากรณ์มากขึ้น แต่หากผู้อ่านขาดความสามารถในการอ่าน

จะทำให้ไม่เข้าใจความหมายที่เป็นใจความหลัก ไม่สามารถตีความจากบริบทได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้ไม่สามารถสื่อสารด้วยการเขียนได้

ปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรเดิมพบว่าการจัดการเรียนการสอนของครูไม่เอื้อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้กระบวนการคิดในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และถ่ายทอดโดยการเขียน จากการศึกษาผลการประเมินมาตรฐานสถานศึกษา พบว่า มาตรฐานที่โรงเรียนส่วนใหญ่ควรได้รับการปรับปรุงคือมาตรฐานที่เกี่ยวกับ การคิดวิเคราะห์ การมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ครูจึงมีความจำเป็นจะต้องให้ความสนใจในการฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ (เสงี่ยม ไตรรัตน์. 2546: 26) ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินมาตรฐานการจัดการศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548: 3) สรุปว่า สภาพของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ยังไม่เห็นผลอย่างเด่นชัด

ปัญหาที่เกิดกับผู้เรียนส่วนใหญ่ของประเทศคือขาดการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ในยุคสารสนเทศได้อย่างเต็มความสามารถ ผู้เรียนขาดทักษะทางภาษาโดยเฉพาะการอ่านและการเขียน การที่ครูสอนกิจกรรมเดิมๆ เน้นการบรรยายส่วนใหญ่ ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรมหรือแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จึงเป็นการปิดกั้นนักเรียนในการแสดงศักยภาพของตนเอง อีกทั้งฝึกนิสัยให้เป็นผู้ปฏิบัติตามคำสั่ง ขาดความคิดริเริ่ม ความกล้าแสดงออกในทางความคิด และไม่สามารถสื่อสารให้เข้าใจได้ ซึ่งส่งผลให้ความสามารถทางภาษาอังกฤษในการรับรู้ภาษา และการถ่ายทอดภาษาของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยจะเห็นได้จากผลสอบความรู้วบยอดปลายช่วงชั้น (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 วิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละน้อยที่สุด

เมื่อเทียบกับวิชาอื่น ส่วนผลสอบความรู้รวบยอดปลาย ช่วงชั้น (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปี การศึกษา 2553 วิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละน้อยเป็นอันดับสองรองจากวิชาคณิตศาสตร์ที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละน้อยที่สุด (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2554)

การแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างประสบผลสำเร็จนั้น จำเป็นที่ผู้สอนจะต้องศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะเสริมสร้างความรู้และทักษะทางภาษาให้แก่ผู้เรียนตามศักยภาพ ทั้งนี้แนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมามีอยู่หลายวิธี แนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่แพร่หลายในต่างประเทศเรียกว่า Autonomous Learner Model หรือรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระของจอร์จ เบตส์ (Betts. 1992) สำหรับในประเทศไทยมีผู้สนใจศึกษาอยู่บ้าง แต่ยังไม่ได้มีการทดลองจัดการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาวิจัย รูปแบบการสอนดังกล่าว การสอนวิธีนี้แบ่งออกเป็นลักษณะของมิติโครงสร้างหลัก 5 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 การปฐมนิเทศ (Orientation) หมายถึง ความเข้าใจศักยภาพของผู้เรียนรายบุคคล เป็นกิจกรรมสร้างเสริมกลุ่มสัมพันธ์และกิจกรรมการพัฒนาตน ฝึกให้เรียนรู้ความต้องการของตนเอง การแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน แสดงความต้องการในการเรียนรู้อย่างมีเหตุผล เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนคิดอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับสิ่งที่จะได้รับและการตั้งเป้าหมายของแต่ละบุคคล การสอนอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในชั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อระดมสมองและค้นหาความสามารถของแต่ละบุคคลในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยอ่านคำสั่งที่เป็นข้อคำถามหรือแบบสอบถาม

ที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นสนับสนุน ได้แย้ง หรือเสนอแนะ ด้วยการเขียนตอบเป็นรายข้อ หรือเป็นความเรียง เพื่อให้ผู้เรียนในกลุ่มทราบถึงความต้องการความคิดเห็นที่แตกต่างต่างกัน และคำตอบของสมาชิกในกลุ่มจะทำให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ว่าแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด มีปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างไร

มิติที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนรายบุคคล (Individual development) หมายถึง ความเข้าใจถึงสภาพจิตใจและความต้องการของแต่ละบุคคล ความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการเข้าใจตนเอง ทักษะการเข้าใจบุคคลอื่น ทักษะทางอารมณ์ สังคมและสติปัญญา เรียนรู้ความคิดรวบยอดและพัฒนาทัศนคติที่สร้างสรรค์และจำเป็นต่อการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ ความมุ่งมั่นที่จะศึกษาต่อในระดับสูงและการเลือกอาชีพที่เหมาะสม การสอนอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในชั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะได้อ่านเนื้อความจากสื่อต่างๆ ที่ผู้สอนกำหนดหรือผู้เรียนค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และจับใจความสำคัญ ค้นหาความคิดรวบยอด เขียนตอบคำถามรายข้อหรือความเรียงในเชิงแสดงความรู้สึกรู้สึก คิด ชอบ ไม่ชอบ สนับสนุน ได้แย้ง เสนอแนะ วิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน

มิติที่ 3 กิจกรรมเพิ่มพูนความรู้ (Enrichment activities) หมายถึง การเรียนการสอนตามหลักสูตร การค้นคว้าทดลอง การสังเกต การกำหนดขอบข่ายความสนใจให้ชัดเจน และการศึกษารายละเอียดแบบลงลึก การทำกิจกรรมต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ สสำรวจความคิดเห็นและความคิดรวบยอดต่างๆ ที่หลากหลาย โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อสร้างความสนใจให้เกิดแก่ผู้เรียน มีกำลังใจที่จะค้นหาความสามารถของตนเอง และมีความเชื่อมั่นที่จะเปิดเผยความรู้สึก การสอนอ่าน

คิดวิเคราะห์และเขียนในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะได้อ่าน เนื้อหาที่เป็นแนวทางหรือแบบอย่างในการจัดทำ ชิ้นงาน รายงานหรือโครงการ เช่น ตัวอย่างการทำวารสาร แผ่นโฆษณา หนังสือแนะนำ ป้ายประกาศ ฯลฯ จับใจ ความสำคัญ ดีความ วิเคราะห์เรื่องที่อ่านและตรวจสอบ ความเข้าใจโดยการเขียนตอบคำถามหรือความเรียง

มิติที่ 4 การสัมมนา (Seminars) หมายถึง การนำเสนอผลงานของผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยในรูปแบบ การสัมมนาต่อชั้นเรียน ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสนใจ ของผู้เรียน เช่น เรื่องที่พบเห็นโดยทั่วไป เรื่องเกี่ยวกับ อนาคต เรื่องที่น่าสงสัยหรือเป็นปริศนา เรื่องที่น่า ถกเถียงหรือโต้แย้ง ตลอดจนหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับความรู้ เพิ่มเติมต่างๆ ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ซึ่งการ สัมมนาจะเปลี่ยนบทบาทของนักเรียนมาเป็นบทบาท ของครู นักเรียนเรียนรู้ที่จะนำเสนอผลงานอย่าง สร้างสรรค์ในความคิดของตนเองต่อผู้อื่น การสอนอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะแบ่งกลุ่ม จัดทำชิ้นงาน รายงานหรือโครงการตามตัวอย่างที่เคย ศึกษาแล้ว สรุปข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับรายละเอียดใน การจัดทำ เช่น หัวข้อเรื่อง เนื้อหา ระยะเวลาในการ ดำเนินงาน ความถูกต้องตามหลักภาษา ความเหมาะสม ความน่าสนใจ ฯลฯ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำและ การประเมินผลงาน

มิติที่ 5 การศึกษาในเชิงลึก (In-depth study) หมายถึง โปรแกรมการเรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การให้คำปรึกษา การนำเสนอผลงาน การประเมินตนเอง และการประเมินผู้อื่น เป็นรูปแบบที่สนองความต้องการ ของผู้เรียนกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลที่จะมีอิสระในการ แสดงออกตามความสนใจของตนเองเช่น เนื้อหาที่จะ เรียน วิธีการเรียน แหล่งข้อมูล การประเมินการเรียนรู้ เป็นต้น การสอนอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในขั้นตอนนี้ จะให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่จัดทำต่อชั้นเรียน โดย

ผู้เรียนและผู้สอนประเมินผลงานร่วมกัน แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์และเขียนตอบแบบประเมินผลงาน รวมทั้งเขียนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาหรือข้อ บกพร่อง เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงผลงานต่อไป

ทั้งห้ามิติดังกล่าวจะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทักษะอ่านและเขียน ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ การเรียนรู้ที่หลากหลายจากการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเองและการฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม สามารถแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัยเรื่องราวต่างๆ ได้ เรียนรู้วิธี ใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้วิธีอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมี ความสุข ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ต่อตนเองและผู้อื่น จะเห็นได้ว่าการสอนวิธีนี้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 6) ที่ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยี อันจะทำให้ประสบ ผลสำเร็จในการดำเนินชีวิตและสามารถเผชิญกับ สถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างอิสระมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อ ศึกษาว่านักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ทักษะทางภาษา มากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลการทดลองมาใช้เป็นข้อมูล ในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยเฉพาะในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งมีความสำคัญ อย่างยิ่งที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้และเข้าใจ เนื่องจาก เป็นทักษะพื้นฐานที่นักเรียนทุกคนจะต้องผ่านการ ทดสอบตามหลักเกณฑ์การประเมินผลที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner Model)
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner Model)
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner Model)

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 46 คน ใช้แผนการทดลองแบบ One Group Pretest Posttest Design โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. อธิบายให้นักเรียนทราบถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
2. ทดสอบก่อนการเรียน (Pretest) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 โดยใช้แบบทดสอบอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาอังกฤษ
3. ดำเนินการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner Model) ใช้เวลาสอน 2 คาบต่อสัปดาห์ ใช้เวลาทดลองรวม 6 สัปดาห์
4. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน นำข้อมูลมาเปรียบเทียบคะแนนก่อนกับหลังการเรียน

สมมติฐานการวิจัย :

1. หลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner Model) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น
2. หลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner Model) นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ภาษาอังกฤษสูงขึ้น
3. หลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner Model) นักเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner Model) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner Model) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner Model) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Autonomous Learner

Model) จากผลการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า หลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนได้รับการสอน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการทดลองพบว่าก่อนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ นักเรียนประสบปัญหาในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ไม่สามารถจับใจความ ตีความ หรือสรุปความจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้ อีกทั้งไม่เข้าใจหลักภาษา ไวยากรณ์ โครงสร้างภาษาในเนื้อเรื่องได้ เนื่องจากนักเรียนขาดประสบการณ์ในการฝึกฝนและลงมือปฏิบัติร่วมกันระหว่างนักเรียนในชั้นเรียน ทำให้ไม่ทราบข้อผิดพลาดและการแก้ไขที่ถูกต้อง เมื่อได้เรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ซึ่งมีขั้นตอนในการกระทำกิจกรรมการอ่านร่วมกัน มีการซักถามและได้ตอบอภิปรายเพื่อหาใจความหลัก หรือความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่อง ตลอดจนรายละเอียดสนับสนุนใจความหลัก และการตรวจสอบหลักการไวยากรณ์ที่ถูกต้องแล้ว จะทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ประการหนึ่งที่สำคัญคือความเข้าใจในศักยภาพของนักเรียน ดังนั้นขั้นตอนการสอนอ่านโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระในระยะแรกของการเรียนคือการฝึกอ่านเรื่องที่นักเรียนสนใจและง่ายต่อความเข้าใจ เป็นเรื่องใกล้ตัวหรือเรื่องในชีวิตประจำวัน ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถเดาความหมายและตีความได้ อีกทั้งส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าเรื่องที่นำเสนอด้วยตนเอง จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ และนำมาถ่ายทอดให้เพื่อนในชั้นเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน เช่นเดียวกับแนวคิดของฮิกกินส์ (Higgins, 2004) ที่ให้ความสำคัญต่อความต้องการของผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ การรู้จักเลือกสรรสื่อที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง แบบฝึกการอ่าน

จะไม่เน้นเนื้อความที่ยาวจนเกินไป ส่วนใหญ่จะเป็นข้อความในรูปแบบต่างๆ เช่น เนื้อเรื่องจากแบบเรียน วารสาร หนังสือพิมพ์ เรื่องสั้น นิทาน ประกาศ โฆษณา เป็นต้น เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้การอ่านอย่างถูกวิธี และสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดจากการอ่านได้ จะทำให้สามารถทำแบบทดสอบได้ถูกต้อง

2. จากผลการวิจัยพบว่า หลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนได้รับการสอน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการทดลองพบว่า ก่อนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ขาดความเข้าใจ และสับสนในการตีความ ประเมินเนื้อหา ข้อเท็จจริง มีความยุ่งยากในการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจ เมื่อได้เรียนรู้โดยการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ซึ่งมีขั้นตอนในการทำกิจกรรมคิดวิเคราะห์ร่วมกัน มีการซักถาม ได้ตอบ อภิปรายเพื่อค้นหาประเด็นปัญหาต่างๆ ตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ปัญหาพร้อมกัน ทำให้นักเรียนมีทักษะคิดวิเคราะห์สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของลิตเติล (Little, 1990) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระคือความสามารถในการแยกแยะเรื่องราว การตัดสินใจ การคิดวิเคราะห์ และการแสดงออกอย่างอิสระ นอกจากนี้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยอิสระทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย มีบรรยากาศในการเรียนที่ไม่ตึงเครียด ผู้เรียนร่วมมือทำกิจกรรมมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม เช่นเดียวกับหลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548: 6) กล่าวถึงคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทางความคิดที่มุ่งเน้นกระบวนการ (process) มากกว่าผลผลิต (product)

โดยให้ความสำคัญของการแสดงออกซึ่งกระบวนการคิดมากกว่าความถูกต้องของการใช้ภาษา ดังนั้น ผู้สอนจึงควรสร้างแรงจูงใจและแรงเสริมเพื่อให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นทั้งในด้านการพูดหรือการเขียนเป็นลำดับแรก เมื่อผู้เรียนสามารถสื่อสารความหมายได้แล้ว ผู้สอนจึงจะแนะนำแก้ไขข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมในลำดับต่อไป

3. จากผลการวิจัยพบว่า หลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสูงกว่าก่อนได้รับการสอนซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการทดลองพบว่า ก่อนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ นักเรียนยังขาดความสามารถด้านการเขียนมีความบกพร่องด้านการสื่อความหมาย การเรียบเรียงเนื้อความ รวมถึงการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง เมื่อได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ซึ่งมีขั้นตอนการแสดงความคิดเห็นในเชิงคิดวิเคราะห์ การตั้งจุดประสงค์ตามหัวข้อที่เขียน การจัดลำดับความคิด การเรียบเรียงข้อความ โดยฝึกเขียนร่วมกันและตรวจสอบความถูกต้องของงานเขียนทั้งจากผู้สอนและเพื่อน จึงทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการเขียน และพัฒนาทักษะการเขียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเสนีย์ วิลาวรรณ (2547: 159) ที่กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการเขียน ควรฝึกจากการคิดให้ตรงจุด คือคิดถึงจุดประสงค์ที่สำคัญจัดลำดับความคิดอย่างเป็นระเบียบ ทั้งการจัดลำดับเรื่องราว การจัดลำดับสถานที่ และการจัดลำดับตามเหตุผล ตลอดจนมีความชัดเจนและจับประเด็นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน

1.1 การสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระเน้นในเรื่องของทักษะกระบวนการ

กลุ่ม การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ก่อนหรือมีความบกพร่องในการเรียนรู้สามารถเข้าใจบทเรียนและมีกำลังใจในการเรียนมากขึ้น ดังนั้นจึงควรปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการวางแผนงาน การแบ่งงานภายในกลุ่ม การดำเนินงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้สิ่งสำคัญที่ผู้สอนพึงระวังคือขั้นตอนการจัดกลุ่มและการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม เนื่องจากปัญหาที่พบบ่อยครั้งคือ ผู้เรียนมักจะขออนุญาตจัดกลุ่มตามความต้องการของตนเอง ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถแตกต่างกัน บางกลุ่มเรียนดี มีความสามารถสูงในขณะที่บางกลุ่มเรียนอ่อนเป็นส่วนใหญ่ หากมีการจัดกลุ่มในลักษณะนี้ก็อาจจะทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จได้ ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่ควรพิจารณาจัดกลุ่มผู้เรียนตามความเหมาะสมด้วย

1.2 เนื่องจากการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ จำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติ โดยเฉพาะกระบวนการทำงานที่ต้องอาศัยเวลาในขั้นตอนต่างๆ ผู้สอนจึงควรสั่งงานให้ผู้เรียนเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้มีความเข้าใจในบทเรียนและกระบวนการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น เช่น การกำหนดหัวข้อให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูล การศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าจากสื่อการสอนที่ผู้สอนกำหนดหรือจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การกำหนดระยะเวลาในการทำงาน การอภิปรายและการรายงานผลตามลำดับขั้นตอน เป็นต้น

1.3 ในระยะแรกของการนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่ชินกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง การพึ่งพาตนเองและการทำงานกลุ่ม เนื่องจากแนวการสอนแบบเดิมผู้เรียนมักจะถูกป้อนเนื้อหาให้เรียนรู้และปฏิบัติตามสิ่งที่

ผู้สอนกำหนด แต่แต่ละคนจะต้องพยายามทำความเข้าใจบทเรียนตามความสามารถ หากเป็นผู้ที่เรียนอ่อนอยู่แล้ว ก็จะไม่ทันเพื่อน ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายขาดความสนใจในการเรียน และส่งผลให้การเรียนตกต่ำในที่สุด เมื่อนำรูปแบบการเรียนรู้อย่างอิสระมาสอนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนเริ่มมีความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอน มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เนื่องจากผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและฝึกทำงานร่วมกันในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถพัฒนาศักยภาพในการเรียน โดยอาศัยความช่วยเหลือจากเพื่อนภายในกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้มีความเข้าใจบทเรียน มีความเชื่อมั่นต่อตนเอง กล้าแสดงออก และมีพฤติกรรมกรรมการเรียนในทางที่ดีขึ้น

1.4 เนื่องจากการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระเน้นในเรื่องของความเชื่อมั่นต่อตนเองในการสื่อสารและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในระยะแรกของการเรียนการสอนมักพบปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่เรียนอ่อนและไม่สนใจการเรียนอยู่ก่อนแล้ว จึงเป็นการยากที่จะทำให้หันมาสนใจเรียนรู้ด้วยตนเองหน้าที่ของผู้สอนคือพยายามกระตุ้น สร้างแรงจูงใจให้ขวัญและกำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทั้งการสื่อสารด้วยการพูดและการเขียน การให้คะแนนการสื่อสารจึงเน้นในเรื่องของความพยายามในการแสดงออกมากกว่าความถูกต้องของการใช้ภาษา เมื่อผู้เรียนสื่อสารได้แล้วผู้สอนจึงแก้ไขความบกพร่องของการใช้ภาษาและฝึก

ปฏิบัติเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนกว่าสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง เมื่อถึงเวลาทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ผู้เรียนก็จะมีพื้นฐานที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการทำแบบทดสอบได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การทดลองสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระเป็นเรื่องที่ใหม่และนักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคย ผลที่ได้จากการทดลองเป็นเพียงการประเมินจากนักเรียนกลุ่มเดียว ดังนั้นเพื่อให้เห็นผลการเรียนรู้ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงควรทดลองวิจัยกับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการทดลองว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด ซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิธีสอนให้สอดคล้องกับนักเรียนส่วนใหญ่ต่อไป

2.2 ควรนำวิธีการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระไปทดลองวิจัยในชั้นเรียนกับนักเรียนทั้งรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยที่มีปัญหาด้านการเรียน (Case Study) เพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน

2.3 ควรนำวิธีการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระไปทดลองวิจัยในรูปแบบการบูรณาการกับวิชาอื่นๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในรายวิชาต่างๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2554). **ตารางค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการสอบ O-NET มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 จำแนกตามวิชา**. จาก www.niets.or.th.
- เสนีย์ วิลาวรรณ. (2547). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน “ชุดพัฒนาทักษะภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” เล่ม 3**. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2548). **ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในการอ่านคิดวิเคราะห์ เขียน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เสงี่ยม ไตรรัตน์. (2546, มิถุนายน-ตุลาคม). การสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. (1): 26.
- Betts, G. T. (1992). **Autonomous Learner Model Melbourne**. Hawker Brownlow Education.
- Higgins, Dennis. (2004). **A Total Fit: Twice-Exceptional Learners and the Autonomous Learner Model**. NAGC Annual Convention, Salt Lake City.
- Little, D. (1990). “Autonomy in language learning,” in *Autonomy in language learning*. Edited by Gathercole I. pp. 7-15. London: CILT.